

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 105 085/99-2080
Signatura: bJ5hs201.doc

Oblastní pracoviště č. 10
Okresní pracoviště Ústí nad Orlicí

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

- Škola/zařízení:** Střední odborné učiliště zemědělské Králíky, Předměstí 427
Předměstí 427, 561 69 Králíky
- Identifikátor ředitelství:** 600 013 090 IZO: 000 087 939
- Ředitel školy:** Ing. Slavoj Šembera
- Zřizovatel:** Ministerstvo zemědělství
Těšnov 17, 117 05 Praha 1 - Nové Město
- Příslušný školský úřad:** ŠÚ Ústí nad Orlicí
Špindlerova 1167, 562 01 Ústí nad Orlicí
- Termín inspekce:** 1. března - 2. března 1999
- Inspektoři:** RNDr. Radmila Hýblová
Ing. Jan Černý
Ing. Jarmil Feltl
- Předmět inspekce:** Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.
Podmínky a průběh vzdělávání
- Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:**
1. Zřizovací listina čj. 1833/98-3030 ze dne 31. 12. 1998.
 1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 32 734/98-21 ze dne 3. 12. 1998.
 2. Zahajovací výkaz škol V 25-01 ke dni 30. 9. 1998.
 3. Personální dokumentace.
 4. Učební dokumenty vyučovaných oborů.
 5. Tematické plány hospitovaných předmětů.
 6. Třídní knihy tříd O1B, N2B, N2A, P2.
 7. Rozvrh hodin teoretického vyučování.
 8. Výroční zpráva školy.
 9. Celoroční plán školy.
 10. Učební plány školy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Ve školním roce 1998/99 navštěvuje školu 195 žáků, 48 žáků je ubytováno v domově mládeže.

Výchovně-vzdělávací proces je realizován v šesti budovách, které tvoří ucelený školní komplex.

Prostorové podmínky školy

- Teoretické vyučování

K dispozici je 9 klasicky vybavených učeben a 4 odborné učebny.

Odborné učebny:

- počítačová učebna
- učebna psaní strojem
- učebna zemědělských strojů
- učebna motorových vozidel

Pro výuku tělesné výchovy slouží tělocvična a lehkotletický stadion v areálu školy.

- Praktické vyučování

- učebna vaření
- učebna pro šití oděvů
- 6 pracovišť pro odborný výcvik učebního oboru opravář zemědělských strojů
- dopravní hřiště

- Výchova mimo vyučování

- 2 budovy domova mládeže s dvoulůžkovými a třílůžkovými pokoji

- Stravování žáků i pracovníků školy

- zabezpečuje školní jídelna v hlavní budově komplexu (maximální kapacita kuchyně 320 jídel, celodenní stravování)

Ve škole je zřízena učitelská a žakovská knihovna, které obsahují celkem cca 3000 svazků.

Pro teoretické vyučování je k dispozici didaktická technika (televizní okruhy v učebnách, videopřehrávače, radiomagnetofony atd.), která byla v hospitovaných hodinách minimálně použita.

Vybavení učebními pomůckami pro většinu předmětů, které byly hospitovány (viz tabulka na str. 4) je dle názoru vyučujících průměrné až spíše podprůměrné (např. fyzika).

Materiálně technické podmínky pro výuku strojírenských předmětů jsou na běžné úrovni a pro výuku v učebních oborech jsou dostačující.

Pro výuku výpočetní techniky má škola k dispozici počítačovou učebnu s následujícím vybavením:

- 10 počítačových stanic (1x Pentium 75 s přístupem na Internet, 4x PC 486, 4x PC 386, 1x PC 286)
- 4x jehličková tiskárna

- 1x barevná inkoustová tiskárna

Materiálně technické a prostorové podmínky školy jsou průměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

V průběhu orientační inspekce bylo zjištěno, že rozvrh vyučovacích hodin i přestávek teoretického vyučování respektuje psychohygienické potřeby žáků a pedagogických pracovníků a je v souladu s § 14 odst. 1, 2 vyhlášky č. 354/1991 Sb., o středních školách.

Vybavení pracovních míst žáků je na průměrné úrovni, učitelé mají k dispozici kabinety a sborovnu. V rámci hospitační činnosti bylo zjištěno nezajištění dostatečné výměny vzduchu v učebnách. Část učeben (vzniklých z haly pro odborný výcvik) má zhoršenou možnost větrání a výuka je narušovaná hlukem ze sousedních dílen.

Během hospitací bylo zjištěno, že např. odborná učebna zemědělských strojů má osvětlení pouze na stěnách, ve třídě je nevhodně umístěn televizor (proti oknům). Prostředí učebny nepůsobí vhodným estetickým dojmem (plíseň na zdi, otlučené radiátory, poškozený nábytek).

Učebna výpočetní techniky nemá také odpovídající estetickou úroveň, ve třídě byla vysoká teplota, hluk z topných těles, chybí bezprašná tabule.

Dostatečný prostor a vhodné estetické prostředí umožňuje realizování kvalitního výchovně-vzdělávacího procesu učebního oboru Provoz služeb, hlavně v učebnách pro šití a vaření.

Oblast psychohygienických podmínek školy je spíše podprůměrná.

3 Hodnocení personálních podmínek

Celkový počet zaměstnanců školy: 41 fyzických osob

Celkový počet pedagogických pracovníků: 27 fyzických osob

Teoretické vyučování

Úsek teoretického vyučování zabezpečuje celkem 13 pedagogických pracovníků, z toho 9 učitelů s plným úvazkem, zástupce ředitele, ředitel a 2 mistrové odborného výcviku s částečným úvazkem.

Podmínku odborné a pedagogické způsobilosti splňuje 5 učitelů (38,5 %), podmínku odborné způsobilosti splňuje také 5 učitelů, zbývající 3 učitelé mají pouze středoškolské vzdělání zaměřené po odborné stránce na výuku příslušných předmětů.

Z celkového počtu odučených týdenních vyučovacích hodin je 22 % odučeno učiteli odborně a pedagogicky způsobilými; odborně způsobilými učiteli je odučeno 22 % hodin, pedagogicky způsobilými učiteli je odučeno 14 % hodin a 34 % hodin je odučeno učiteli, kteří nesplňují předepsané vzdělání.

Funkci výchovného poradce zastává učitelka s požadovanou kvalifikací.

Přehled odborné a pedagogické způsobilosti učitelů v hospitovaných předmětech:

Předmět	Odborně a pedagogicky způsobilý	Odborně způsobilý	Pedagogicky způsobilý	Odborně a pedagogicky nezpůsobilý
Fyzika				X
Marketing a management				X
Matematika		X		
Práce s počítačem				X
Stroje a zařízení	X			
Strojnictví	X			
Technická dokumentace		X		
Technické kreslení	X			
Základy biologie		X		
Základy ekologie		X		
Základy společenských věd			X	
Zdravotní a rodinná výchova				X
Zemědělské stroje a zařízení	X			
Zeměpis				X

Praktické vyučování

Výuku zabezpečuje celkem 10 pedagogických pracovníků, tj. 8 mistrů odborného výcviku (MOV), jeden vrchní mistr odborného výcviku a zástupce ředitele pro praktické vyučování.

Mezi pedagogy je 9 plně způsobilých (90 %) a 1 odborně způsobilý mistr odborného výcviku.

Z celkového počtu vyučovacích hodin odborného výcviku je počet hodin vyučovaných MOV odborně a pedagogicky způsobilými pro výuku odborného výcviku příslušného oboru 87 % a počet hodin vyučovaných MOV odborně způsobilými činí 13 %.

Výchova mimo vyučování

Úsek výchovy mimo vyučování zabezpečuje celkem 6 pedagogických pracovníků, tj. vedoucí vychovatelka, 3 vychovatelé s plným úvazkem a 2 vychovatelé s polovičním úvazkem.

Jedna vychovatelka nesplňuje pedagogickou způsobilost, ostatní jsou plně způsobilí.

Oblast personálního zabezpečení výchovně vzdělávacího procesu je průměrná.

4 Plnění učebních osnov

V rámci hospitační činnosti bylo zjištěno, že v předmětu stroje a zařízení (nástavbové studium Podnikání v oboru, třída N2A) není zcela respektováno oborové složení třídy; učební osnova předmětu je zaměřena především k absolventům učebního oboru Opravář zemědělských strojů (absolventům ostatních oborů, kteří se ve třídě nacházejí nerozvíjí zcela jejich původní odbornost).

V ostatních hospitovaných hodinách nebyly zjištěny nedostatky nebo difference takového rozsahu, které by ohrozily splnění obsahu učiva. Značný časový skluz byl zjištěn během hospitace ve třídě N2A, porovnáním tematického plánu předmětu fyzika se skutečně probíraným učivem.

Učební osnovy jsou i přes uvedená zjištění plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Základy společenských věd

Hospitována jedna vyučovací hodina v nástavbovém studiu.

Výuka je klasicky strukturována na úvodní opakování, výklad a závěrečné opakování. Vztahy učitel - žák jsou při vyučování pozitivní, podporují motivaci žáků, vyučující se snaží uplatňovat metodu rozhovoru. Ve výuce se vhodně využívá ukázek z děl probíraných osobností a učitel vede žáky k samostatnému myšlení. Česká školní inspekce doporučuje využití pomůcek a didaktické techniky.

Vyučovací hodina hodnocena jako průměrná.

Zdravotní a rodinná výchova

Hospitována jedna vyučovací hodina v učebním oboru Provoz služeb.

Vyučovací jednotka měla jasný cíl a obsah. Bylo použito klasické formy výkladu, při němž vyučující píše poznámky na tabuli. Ve výuce se dbá na zpětnou vazbu, vhodně se využívá domácích úkolů a vlastních názorů žáků. Žáci mají prostor pro uplatnění své aktivity.

Opět možno doporučit větší názornost při výuce a zpestření hodiny.

Vyučovací hodina měla průměrnou úroveň.

Základy ekologie, základy biologie

Byly hospitovány dvě hodiny u jednoho učitele.

Výkladové hodiny jsou propojeny s rozhovorem se žáky. Vyučující dobře spolupracuje se žáky, vhodně motivuje a vede žáky k logickému uvažování. Dbá se na praktickou aplikaci probírané látky. V hodinách je málo dbáno na názornost a efektivnější metody a formy práce.

Obě hospitované hodiny hodnoceny jako průměrné.

Zeměpis

Hospitována jedna vyučovací hodina v nástavbovém studiu Podnikání v oboru.

Vyučovací jednotka měla jasný cíl a obsah. Po zkoušení jednoho žáka (15 minut) následoval výklad nové látky. Bylo použito spíše konzervativnějšího stylu práce, kdy se žáci minimálně zapojili do vyučovacího procesu. Pro efektivnější výsledek je třeba používat lepší názorné pomůcky (mapa) a promyslet využití didaktické techniky.

Výuka zeměpisu byla v hospitované hodině spíše podprůměrná.

Matematika, fyzika

Hospitovány 3 hodiny matematiky a 1 hodina fyziky u dvou učitelů.

V navštívených hodinách matematiky bylo v úvodu provedeno opakování minulého učiva formou zkoušení žáků u tabule. Ve všech případech byl nevýrazným způsobem oznámen výsledek klasifikace, chyběl rozbor znalostí zkoušených žáků.

Během opakování probrané učební látky vykazovala většina žáků poměrně nízké znalosti z učiva matematiky.

Při výkladu nového učiva byly použity vhodné metody a prostředky, tempo výkladu bylo přiměřené schopnostem žáků.

Vzájemná komunikace mezi pedagogickým pracovníkem a žáky byla průměrná, v průběhu hodin převládala nevýrazný hlasový projev vyučující.

Česká školní inspekce kladně hodnotí snahu o uplatnění individuálního přístupu k žákům a používání namnožených materiálů, které umožňují procvičování učiva na větším množství příkladů.

Hospitovaná hodina fyziky v nástavbovém studiu Podnikání v oboru byla zaměřena na opakování učiva (usměřovače, tranzistory). Opakování bylo prováděno srozumitelnou formou s ohledem na znalosti žáků; odborné nedostatky se během ústního projevu učitele nevyskytovaly.

Vyučovací hodina se vyznačovala vysokou erudovaností učitele na straně jedné, na druhé straně byl patrný malý zájem žáků a rozptýlená pozornost většiny třídy (kromě několika jedinců, kteří reagovali na dotazy učitele).

Česká školní inspekce doporučuje změnit přístup pedagogického pracovníka k průběhu vyučovacích hodin s ohledem na chování žáků a více aktivizovat celou třídu.

Vyučovací hodiny matematiky měly průměrnou úroveň; hodina fyziky, s ohledem na nezájem žáků, byla spíše podprůměrná.

Práce s počítačem

Hospitována byla 1 hodina. Kvalita výuky byla značně limitována vybavením učebny i parametry prostředí v učebně. Existující hardwarové vybavení (10 počítačových stanic různých typů počítačů od 1 ks „286“ až k 1 ks Pentia75 s přístupem na Internet, 4 jehličkovými a 1 barevnou inkoustovou tiskárnou) neumožňovalo efektivní výuku (někteří žáci pracovali ve dvojicích, 1 počítač mimo provoz, u „Pentia“ žák nepracoval). K dalším faktorům ovlivňujícím kvalitu výuky patřily: vysoká teplota prostředí i přes soustavné větrání (otevřeno okno a vstupní dveře), hluk vycházející z topné soustavy, ale také pouze malá křídlová tabule umístěná v méně vhodné části učebny (nebyla využita). Pro zvýšení názornosti výuky nebyla v učebně instalována jiná didaktická technika, ani jiné prostředky výuky. Rovněž po stránce estetické nelze prostředí v učebně označit za vyhovující (např. vyčnívající šrouby ze zdi).

V hodině byl využíván produkt z kolekce Software602 - tabulkový kalkulátor C602. Odborně zdatný vyučující v průběhu výkladu zařadil některé méně intenzivní (neefektivní) pasáže. Činnost pedagoga byla v souladu se schopnostmi žáků, kteří prokázali pouze průměrné znalosti ovládnutí příslušné aplikace.

Výuka práce s počítačem byla spíše podprůměrná.

Marketing a management

Hospitována byla 1 hodina. K pozitivům sledované hodiny patřila především odbornost výkladu s motivujícími praktickými příklady. Žáci si sami průběžně zapisovali důležité části výkladu dle vlastního uvážení.

V hodině však byly identifikovány některé metodické nedostatky (např. aktivizace pouze určité skupiny žáků, dlouhý výklad, monotónní průběh hodiny), ale také objektivně dané nevhodné podmínky výuky (pronikání hluku ze sousedních dílen, nemožnost účinné výměny vzduchu).

S ohledem na zjištěné skutečnosti byla výuka průměrná.

Blok strojírenských předmětů

Hospitováno bylo 5 vyučovacích hodin (technické kreslení, strojnictví, stroje a zařízení, zemědělské stroje a zařízení, technická dokumentace).

Technické kreslení

Hospitována byla jedna hodina, ve které bylo navázáno na zadání v minulé hodině (kreslení šroubů). Důvodem byly velmi špatné výsledky samostatné práce žáků.

V průběhu hodiny provedl vyučující postupný, názorný a srozumitelný výklad ve vhodném tempu a rozsahu. Výsledkem však byly opět velmi špatné práce žáků (nedodržení zásad kreslení, nerespektování různých tlouštěk čar, nedostatečná orientace ve strojnických tabulkách atd.).

Tento stav svědčí o malé představivosti žáků, nízké manuální zručnosti a malé pečlivosti v práci žáků.

Přes kvalitní přístup učitele byla, s ohledem na výsledky práce žáků, výuka technického kreslení průměrná.

Strojnictví, stroje a zařízení, zemědělské stroje a zařízení

Ve všech hospitovaných hodinách (3) bylo možné identifikovat řadu společných rysů. Jedná se především o kvalitní činnost učitelů danou:

- udržováním soustavného kontaktu se žáky a jejich neustálou aktivizaci během výuky
- kladením otázek i v průběhu výkladu podporujících rozvoj logického myšlení
- názorností výuky (prospekty, názorné pomůcky vlastních součástí, použití videomateriálu v jedné hodině, zápisy a kreslení na tabuli)
- přehledností výkladu v žádaném tempu a rozsahu dle schopností žáků

Ke kvalitě výuky rovněž přispěla i vlastní aktivita žáků, prokázané dobré znalosti, zájem některých žáků, výborné chování a kázeň.

Výuka těchto předmětů byla spíše nadprůměrná až nadprůměrná.

Technická dokumentace

Hospitována byla 1 hodina studijního oboru pro absolventy tříletých učebních oborů „Podnikání v oboru“ ve třídě složené z více oborových skupin (31, 45, 64).

Pozitivním rysem v hodině bylo jasné vytyčení cíle hodiny, který byl následně postupně plněn. Naopak zvolené formy a metody, ale také stavbu hodiny nelze označit za vhodné.

V průběhu 1. části výkladu (základy kótování) byla zřejmá malá přirozená autorita pedagoga (žáci minimálně věnovali pozornost výkladu) a nebylo využito žádných prostředků ke zvýšení názornosti výuky (např. didaktická technika, rýsování na tabuli). V 2. části výkladu, který následoval po desetiminutovém nedokončeném rýsování obrázků z učebnic (žáci je vlastní) do sešitů, byl proveden obdobný výklad jako v 1. části, ale se znázorněním (náčrty) na tabuli. Stanovený cíl nebyl zcela splněn.

Mezi faktory snižující efektivitu výuky lze dále zahrnout nedělení třídy (výuky) na skupiny dle absolvovaných učebních oborů (minimálně na absolventy technických a netechnických oborů) z důvodu diametrálně rozdílných znalostí a zájmů žáků, ale také nedostatečnou výměnu vzduchu v učebně z důvodu jejího stavebního provedení.

S ohledem na výše uvedené připomínky byla výuka podprůměrná.

Výuka odborných předmětů se strojírenským zaměřením byla spíše nadprůměrná.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Život školy se řídí školním řádem, ve kterém je kromě povinností pamatováno i na práva žáků. Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel mezilidských vztahů, funguje prevence problémových jevů.

Pro utváření všeobecné kulturnosti má velký význam i výuka předmětu estetická výchova.

Žáci se zúčastňují odborných přehlídek, soutěží a olympiád. Obsadili 2. místo v republikovém rezortním mistrovství ovládání traktorů s přívěsem. V republikovém přeboru, který pořádalo ministerstvo zemědělství, v odbíjené obsadili 1. místo.

Škola využila možnost srovnávacích testů „Kalibro“, kde v kategorii středních odborných škol se svými výsledky řadí do středního pásma (matematika, český jazyk a literatura, ekonomie, cizí jazyky).

Výsledky maturitních zkoušek za školní rok 1997/98

Maturitní zkoušky skládalo v nástavbovém studiu celkem 41 žáků, z nich 7 prospělo s vyznamenáním, 30 žáků prospělo a 4 žáci neprospěli.

Výsledky u závěrečných zkoušek učebních oborů za školní rok 1997/98

Závěrečných zkoušek se zúčastnilo 38 žáků, z nich 4 žáci prospěli s vyznamenáním, 30 žáků prospělo a 4 žáci neprospěli.

Škola vytváří prostor a podmínky pro individuální rozvoj osobnosti žáka.

Oblast výsledků vyučování, rozvoje osobnosti a utváření všeobecné kulturnosti je průměrná.

ZÁVĚRY

Materiálně technické podmínky a personální obsazení školy umožňují plnit výchovně-vzdělávací program školy.

Z hlediska úrovně výsledků učení dosahují žáci studijních i učebních oborů průměrných výsledků.

Doporučení ČŠI k další činnosti školy

- důsledně používat správný název školy
- věnovat větší pozornost vedení povinné dokumentace (např. proškrtávat volné kolonky v třídních knihách a tím zamezit dopisování dodatečných údajů)
- uvádět správné označení studijního oboru „Podnikání v oboru“ v třídních knihách a katalogových listech
- třídy nástavbového studia „Podnikání v oboru“ dělit při výuce odborných předmětů s ohledem na dříve absolvovaný učební obor
- během vyučování více využívat didaktickou techniku

- věnovat větší pozornost estetickému vzhledu většiny učeben

Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem je oblast podmínek a průběhu výchovně vzdělávací činnosti školy v jednotlivých sledovaných předmětech a oblastech průměrná.

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu RNDr. Radmila Hýblová, v. r.

členové týmu Ing. Jan Černý, v. r.

Ing. Jarmil Feltl, v. r.

V Ústí nad Orlicí dne 5. března 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzal dne 18. března 1999

razítko

Podpis ředitele školy Ing. Slavoj Šembera, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Zřizovatel:	29. března 1999	čj. 105 110/99-2080
Školský úřad:	23. března 1999	Mgr. Kučík, v. r.
Rada školy:	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
---	---	Bez připomínek